

פסקי דין ממו"ר הגאון רבי ברוך יצחק לוין זצ"ל

רב ור"מ "מקור חיים"

מייסד וראש בית הדין לממונות בירושלים

בנידון

הזמין מנות לחתונה אצל קייטרינג ולא הכין מספיק מנות

המקורות להלכה

פשוט הוא דבשמחת המוזמנים לשבעת ימי המשתה עיקר היא השמחה ולא האוכל, ומה שמכבדים לאחד מחמת חשיבותו צמעדנים וכו' יותר מאחרים אין זה פחיתות הכבוד עד שיהא גובל בציון למי שאין מכבדים יותר, דא"כ ערבה להם שמחתם, דהחשיבות היא של אלה שמציאים דורונות יותר גדולים, ולא שמעריכים את חשיבותם של האנשים, אלא של הדורונות, וזה שאמר אביי צ"ב קמה צ נהגו בני גננא עד זוזא אייתי בכיסיה, אכליה בכרסיה, עד ארבעה משלם פלגא, מכאן ואילך אינש איניש כחשיבותי. ופיי רש"ס נהגו בני החופה אם הביא דורון של זוזא, נותנים לו אוכל של זוזא, אם הביא ארבעה זוזים לדורון רגילין להאכילו בריוח עד שני זוזים, מכאן ואילך לפי מה שהוא חשוב ומביא הרבה דורונות, רגילין לכבדו צמיני מעדנים. וכ"כ הטור אזה"ע סי' ס' שלפי רצוי הדורון מכינים לכל אחד לאכול ולכבדו צמיני מעדנים. ולכאורה אתה מכנים קנאה בסעודה, וע"כ דבשבעת ימי המשתה של חתן המוזמנים אינם צאים לאכול ולשתות, כי החצרים של החתן יש להם לכל אחד אוכל צבית וצאים רק לשמח את החתן והמחותנים, ואם נותנים לאחד מנות וגודל המנות יותר מאשר לשני, אף אחד אינו מקפיד על זה. ואף המחותנים בעלמם מה שנותנים מנות יותר גדולות לאי אלה המוזמנים, כדן עושים, וכדאמרן, ואף אחד לא נפגע צמה שיש לו פחות מנות או מנות יותר קטנות, כי בעיקר צאים המוזמנים לשמוח ציחד עם החתן. והדברים אמורים אם המחותנים מחלקים את המנות, ומכ"ש אם מלצרים זרים מחלקים את המנות, צלי שום חשבון והעדפה למי שהוא, ודאי אין שום קפידא ואין צוה משום הטלת קנאה בסעודה, דדוקא צסתם סעודה שייך ענין של הטלת קנאה ולא צשמחה של שבעת ימי המשתה.

ונראה כיון שאין שום קפידא צוה צין המוזמנים, אסור שיהי למחותנים שום תרעומת על הקיטור על כך שלא היה מנות לכל המוזמנים, וגם לא לכולם היו מנות מכובדות, כיון שלא נפגעה השמחה של המוזמנים.

אך עדיין צבי נוקפי צוה, דיתכן שהיו מכריזין על הדורונות וכל אחד ידע שפלוני ופלוני הביאו דורונות יותר גדולים לכן אין צוה משום הטלת קנאה בסעודה, כמו שהי נהוג פעם דמכריזין על "דרשה גישאנק" וההכרזה היתה כדי שירצו צדורונות, למען ישמעו ויראו, אצל אם לא היו מכריזין אה"כ אם מי שיביא

דורון גדול יכבדו אותו המחותנים צמעדנים יותר מאשר אחרים יש צוה משום הטלת קנאה בסעודה. אחנס לא מלאתי שום גילוי בראשונים שהיתה הכרזה על הדורות, מ"מ מסתברא שהיתה הכרזה צכדי שהחתן ידע כמה להחזיר לכל החברים, וגם שהחברים יוכלו לתצוע צעונתה צצ"ד כמה שנתנו, מפני שזה הי' מפורסם.

מ"מ נראה צנידון דיין כיון דהחלוקה היתה ע"י המלצרים, ודאי אין שום קפידא מדד המוזמנים, ומה שהמוזמנים יש להם הרגשה של נפגעים, אין זו אלא הרגשה מוטעית, כיון שאין למוזמנים שום קפידא כדאמרן, שלא צאו לאכול אלא לשמוח עם החתן והמחותנים והשמחה היא אם מעט ואם הרבה יאכל, וכמו שאם הרבה צדורות ואוכל הרבה ממינים הרבה ושונים, כן היא שמחתו של הממעט צדורון. ות"ר שם עשה עמו צפומצי וצקש לעשות עמו צלנעה יכול לומר לו צפומצי אעשה עמך כדרך שעשית עמי וכו'. ומפרש רצ"ס עשה עמו צפומצי צגלוי שמחה מפורסמת וזה שחזר ונשא גם הוא אשה, צקש לעשות חופתו צלניעות, או לפי ששעת צרה היא, או שרולה ללמלם סעודתו ואינו חושש להרבות אוכלים, צפומצי אני עושה עמך צשמחה יתירה אני חפץ כמו שעשיתי לך. עכ"ל. הרי אם מעט ואם הרבה יאכל לפי גדל הדורון, מ"מ העיקר היא השמחה עד כדי שיפטר להחזיר את השוצינות, אם יגרע מהשמחה.

אך מה שנוגע לדיני ממונות לשלם לקייטרר, הלא צנוגע למנה הראשונה שלא הספיק לכל המוזמנים, מסכים הקייטרר להפחית 10%. צנוגע למשקאות שהמוזמנים היו צריכים להביא משלהם, ודאי יורידו מהמחיר את הכמות של המשקאות. וצנוגע לעוף, שלפי דברי הקייטרר חילק כל עוף לשמונה חלקים, יש לצרר מה הנוהג אם לא אומרים מפורש לחלק כל עוף רק לארבעה חלקים, ואותו הדין גם צנוגע לפלפל הממולא שנתן רק חלאי פלפל.